

12.12.2017

Asia/4

§ 267

Kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmän kehittämisselvitys (a- asia)

HEL 2017-012191 T 08 00 02

Hankenumero 0902_25

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä kantakaupungin joukkoliikenteen kehittämisselvityksessä esitetyt periaatteet joukkoliikennejärjestelmän jatkosuunnittelussa ohjeellisena noudatettaviksi.
- että Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien suunnittelun kanssa samanaikaisesti kehitetään Valimon ja Käpylän asemia vaihtoterminaaleina.
- että läntisen kantakaupungin raitiotien suunnittelua jatketaan osana Vihdintien kaupunkibulevardin liikenne- ja ratkaisuja.
- esittää HSL-kuntayhtymälle esitetyjen periaatteiden huomioon ottamista Helsingin kantakaupungin joukkoliikennepalveluiden suunnittelussa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantakaupungin joukkoliikenteen kehittämisselvitys
- 2 Kantakaupungin raitioteiden laajennusten hankekortit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työn tarkoitus ja tavoitteet

Kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmän kehittämiselvityksen tarkoituksena on määritellä Helsingin yleiskaavan tavoitteiden mukaisen joukkoliikennejärjestelmän periaatteita ja sitä, miten bussiliikenne sovitetaan raideliikenteen runkoverkkoon. Tavoitteena on muodostaa periaatteet toteuttamiskelpoiselle joukkoliikenteen kehittämisskenaariolle, joka perustuu Helsingin yleiskaavaan. Järjestelmän kuvaus sisältää joukkoliikenneverkon keskeisen rakenteen ja reunaehdot, kuten vaadittavat vaihtopaikka- ja terminaaliratkaisut sekä bussi- ja raitioliikenteen sujuvuudelle asettavat tavoitteet.

Lähtökohdat

Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksymän yleiskaavan mukaan Helsinki on vuonna 2050 raideliikenteen verkostokaupunki. Sillä on nykyistä laajempi kantakaupunki sekä kaupungin alakeskustojen verkko, jotka sidotaan toisiinsa uusilla ja nykyisillä joukkoliikenteen runkoyhteyksillä.

Yleiskaavan joukkoliikenneverkko perustuu pikaraitioteiden ja raskaiden raideyhteyksien muodostamaan joukkoliikenteen runkoverkkoon. Tehokkaat joukkoliikenneyhteydet ovat myös kaupunkibulevardien toteuttamisen edellytys. Raidejoukkoliikenne mahdollistaa kapasiteetin ja tilatehokkuuden lisäämisen kasvavien matkustajamäärien kuljettamiseksi. Helsingin keskustan bussiterminalien ja kantakaupungin pääkatujen välityskyky ei mahdollista kantakaupunkiin suuntautuvan bussiliikenteen lisäämistä.

Kaupunkistrategiassa 2017–2021 todetaan, että Helsingissä suunnitellaan liikenneinvestoinnit ja maankäyttö yhdessä. Liikenneinvestoinneilla huolehditaan koko liikennejärjestelmän toimivuudesta ja kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Helsingin liikennejärjestelmässä niin pyöräliikenteen ja kävelyn suosiota lisäämällä kuin sähköautojen osuutta autoliikenteestä, sähköbussien osuutta kokonaisbussiliikenteestä ja raidejoukkoliikenteen osuutta nostamalla. Kaupunkistrategian mukaan yleiskaavan toteuttamisen suunnittelu aloitetaan Vihdintien bulevardista ja Tuusulanväylän bulevardin suunnittelua viedään eteenpäin.

Joukkoliikennejärjestelmän kehittämisperiaatteet

Esitettävä joukkoliikennejärjestelmän kehittämissuunta perustuu seuraavalle joukkoliikennemuotojen hierarkialle:

- Raskas raideliikenne muodostaa nopeat keskustayhteydet koko seudulta
- Pikaraitiotieverkko ja bussirunkolinjat luovat runkoyhteydet
- Seudullinen bussiliikenne liitetään pääsääntöisesti raideliikenteeseen vaihtoterminaleissa

- Kaupunkiraitioverkko palvelee kantakaupungin sisäistä liikennettä
- Kaupungin sisäinen bussiliikenne tarjoaa liityntäliikenteen ja täydentäviä alueellisia yhteyksiä.

Joukkoliikennejärjestelmästä tulee entistä verkostomaisempi ja kattavampi. Monikeskustaisessa kaupungissa matkat suuntautuvat nykyistä useammin muualle kuin ydinkeskustaan. Kaupunkibulevardeihin tukeutuvat säteittäiset yhteydet yhdistetään verkoksi poikittaisten yhteyksien avulla. Joukkoliikennejärjestelmän verkostomainen rakenne korostaa liikenteen solmukohtien merkitystä. Vaihtotapahtumien laatuun panostetaan ja siirtymät bussien ja raideliikenteen välillä tehdään sujuviksi. Kantakaupungin saavutettavuus säilyy korkeana, vaikka suoraan keskustaan ajavien bussien määrä vähenee.

Joukkoliikennelinjaston muutokset toteutetaan kaupunkibulevardien yhteydessä uusien vaihtoterminaalien ympärille. Terminaaleissa yhdistyvät raskaan raideliikenteen linjat, pikaraitiolinjat ja sisääntuloväylää käyttävät bussilinjat. Pääosa seudullisista bussilinjoista päättyy terminaaliin tai sen lähialueelle, ja vain osa jatkaa kantakaupunkiin. Kaupunkibulevardien joukkoliikenne muodostaa varsin selkeärajaisia sektoreita, joiden vaihtopaikat ja raide- sekä bussilinjasto voidaan suunnitella itsenäisinä kokonaisuuksina.

Ensimmäisenä toteutetaan Valimon vaihtoterminaali Vihdintien kaupunkibulevardille ja Käpylän vaihtoterminaali Tuusulanväylän kaupunkibulevardille. Joukkoliikenteen solmukohtia luodaan ja vahvistetaan myöhemmin samoja periaatteita noudattaen muiden kaupunkibulevardien varsilla ja nykyisille raideliikenteen asemille.

Kantakaupungin raitioverkon tavoitelaajuus

Työn osana selvitettiin kantakaupungin nykyisen raitioverkon roolia osana yleiskaavan joukkoliikennejärjestelmää ja tarkasteltiin mahdollisia nykyverkon laajennuksia. Tarkastelujen perusteella esitetään läntisen kantakaupungin raitiotien suunnittelun edistämistä Vihdintien pikaraitiotietä tukevana kaupunkiraitiolinjana. Lisäksi kaupunkiraitioverkon laajentamista Pohjois-Pasilan, Käpylän, Koskelan ja Lauttasaaren alueilla selvitetään niiden maankäytön ja liikenteellisten olosuhteiden kehittyessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489

12.12.2017

Asia/4

anton.silvo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantakaupungin joukkoliikenteen kehittämisselvitys
- 2 Kantakaupungin raitioteiden laajennusten hankekortit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.11.2017 § 256

HEL 2017-012191 T 08 00 02

Hankenumero 0902_25

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

28.11.2017 Pöydälle

Asian aikana kuultavina olivat liikenneinsinööri Anton Silvo ja liikenneinsinööri Markku Granholm. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta

Pöydällepanoehdotus:

Mai Kivelä: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Lautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi